Zeszyty Naukowe
Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu
Nr 5(37)/2013

Piotr Szczepaniak
Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Działalność operacyjna sektorów niefinansowych w Polsce w latach 2007-2011

Streszczenie: Celem artykułu jest analiza wyników działalności podstawowej i operacyjnej sektorów niefinansowych w Polsce w latach 2007-2011. Badany przedział czasowy obejmuje pierwszą i początek drugiej fali światowego kryzysu, co umożliwia ocenę wpływu obu załamań koniunktury na poszczególne sektory gospodarki. Dokonano analizy strukturalnej i dynamicznej przychodów, kosztów i wyniku operacyjnego w poszczególnych sektorach z wykorzystaniem analizy wskaźnikowej. Przeprowadzono również ocenę wpływu obszaru operacyjnego na całokształt efektów działalności poszczególnych sektorów oraz wykorzystując odchylenie standardowe, wskazano sektory najbardziej i najmniej ryzykowne.

Słowa kluczowe: rentowność operacyjna, ryzyko operacyjne, sektory niefinansowe

Wstęp

Konstrukcja rachunku zysków i strat pozwala na ocenę przedsiębiorstwa w trzech obszarach działalności: podstawowej, operacyjnej, finansowej a także uwzględnia skutki zdarzeń nadzwyczajnych oraz informuje o obciążeniach wyniku finansowego podatkiem dochodowym i wypłatami z opodatkowanego zysku. Działalność podstawowa (statutowa) jest tą, dla realizacji której zostało powołane dane przedsiębiorstwo i dlatego jej ocena ma największą wagę w ocenie całego przedsiębiorstwa. Wynikiem działalności podstawowej jest zysk (lub strata) ze sprzedaży, będący różnicą przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów, kosz-

tów sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu[1]. Po uwzględnieniu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych otrzymuje się informację o wyniku działalności operacyjnej[2].

Celem artykułu jest analiza wyników działalności podstawowej i operacyjnej sektorów niefinansowych w Polsce w latach 2007-2011. Badany przedział czasowy obejmuje pierwszą i początek drugiej fali światowego kryzysu, co umożliwia ocenę wpływu obu załamań koniunktury na poszczególne sektory gospodarki. Dokonana zostanie analiza strukturalna i dynamiczna przychodów, kosztów i wyniku operacyjnego w poszczególnych sektorach z wykorzystaniem analizy wskaźnikowej. Przeprowadzona będzie również ocena wpływu obszaru operacyjnego na całokształt efektów działalności poszczególnych sektorów oraz ocena poziomu ryzyka działalności operacyjnej z wykorzystaniem odchylenia standardowego.

1. Analiza działalności podstawowej

Analiza działalności podstawowej zostanie przeprowadzona w ujęciu dynamicznym i statycznym[3]. W ujęciu statycznym ocenie poddane będą wskaźniki kosztów operacyjnych (wykres 1), zaś w ujęciu dynamicznym zostanie dokonane zestawienie dynamiki sprzedaży i dynamiki kosztów operacyjnych (DSiKO) według wzoru 1:

$$\text{DSiKO} = \frac{\text{wskaźnik dynamiki sprzedaży}}{\text{wskaźnik dynamiki kosztów operacyjnych}} \tag{1}$$

Wskaźnik DSiKO przyjmuje wartości większe od 1, gdy dynamika sprzedaży jest większa od dynamiki kosztów operacyjnych i taki przypadek należy oceniać pozytywnie, natomiast negatywnie należy oceniać okresy, w których DSiKO jest mniejsze od 1, co oznacza, że koszty operacyjne rosną w większym tempie niż przychody ze sprzedaży. Wartość wskaźnika DSiKO równa 1 oznacza proporcjonalne zmiany przychodów i kosztów. Wartości wskaźników DSiKO wyliczone dla wskaźników dynamiki metodą łańcuchową w sektorach niefinansowych w latach 2007-2011 przedstawia tabela 1.

Wynika z niej, że apogeum kryzysu miało miejsce w 2009 r., kiedy w 13 na 18 badanych sektorów koszty operacyjne rosły szybciej niż przychody ze sprzedaży. Kryzysowi oparły się tylko sektory: budowlany, energetyczny, metalowy, motoryzacyjny i spożywczy. W największym stopniu skutki kryzysu odczuły sektory

[1] *Finanse firmy. Jak zarządzać kapitałem*, red. W. Szczęsny, C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 230.

[2] Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz. U. nr 121, poz. 591.

[3] B. Pomykalska, P. Pomykalski, *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 56.

Tabela 1. Relacja wskaźników dynamiki przychodów ze sprzedaży do wskaźników dynamiki kosztów operacyjnych

Sektor	Wskaźnik DSiKO			
	między 2007 a 2008	między 2008 a 2009	między 2009 a 2010	między 2010 a 2011
Budownictwo	**1,033**	**1,012**	0,981	0,965
Chemiczny	0,988	0,919	**1,081**	**1,056**
Deweloperski	0,871	0,942	**1,028**	**1,002**
Drzewny	0,969	0,977	1,007	1,034
Elektromaszynowy	**1,032**	0,979	0,994	**1,015**
Energetyka	**1,045**	**1,096**	0,960	0,984
Farmaceutyczny	0,873	0,812	**1,383**	0,792
Handel	**1,003**	0,996	**1,004**	0,994
Hotele i restauracje	0,969	0,999	0,990	**1,014**
Informatyka	**1,039**	0,977	**1,035**	0,999
Lekki	**1,015**	0,848	**1,102**	**1,100**
Mat. budowlanych	0,989	0,981	0,982	0,988
Media	**1,046**	0,897	**1,002**	**1,061**
Metalowy	0,925	**1,017**	**1,102**	**1,029**
Motoryzacyjny	0,964	**1,027**	0,997	**1,012**
Paliwowy	0,957	0,998	**1,051**	0,984
Spożywczy	**1,003**	**1,037**	**1,029**	0,982
Telekomunikacja	0,984	0,950	**1,006**	0,976

Źródło: opracowanie własne na podstawie: http://www.rsg.pl [15.12.2012].

farmaceutyczny i lekki. Rok 2010 to wyraźnie czas ożywienia, w którym aż w 12 sektorach przychody rosły szybciej niż koszty operacyjne. Największej poprawie uległa sytuacja w sektorach farmaceutycznym i lekkim.

Kolejnym miernikiem oceny działalności podstawowej jest wskaźnik kosztów operacyjnych, którego konstrukcję przedstawia wzór 2:

$$\text{WKO} = \frac{\text{koszty operacyjne}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \tag{2}$$

Wskaźnik ten informuje, jaką część przychodów netto ze sprzedaży stanowią odpowiadające im koszty podstawowej działalności. Jego waga wynika z tego, że pokazuje koszty związane z działalnością przedsiębiorstwa decydującą o wykazywanych zyskach i operacyjnych przepływach pieniężnych. Sytuacja, w której koszty operacyjne przewyższają przychody, może sygnalizować zagrożenie upadłością przedsiębiorstwa[4]. Wykres 1 przedstawia wartości średnie wskaźnika

[4] D. Wędzki, *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego*, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006, s. 406.

Wykres 1. Wartości średnie wskaźnika kosztów operacyjnych w latach 2007-2011 dla poszczególnych sektorów niefinansowych

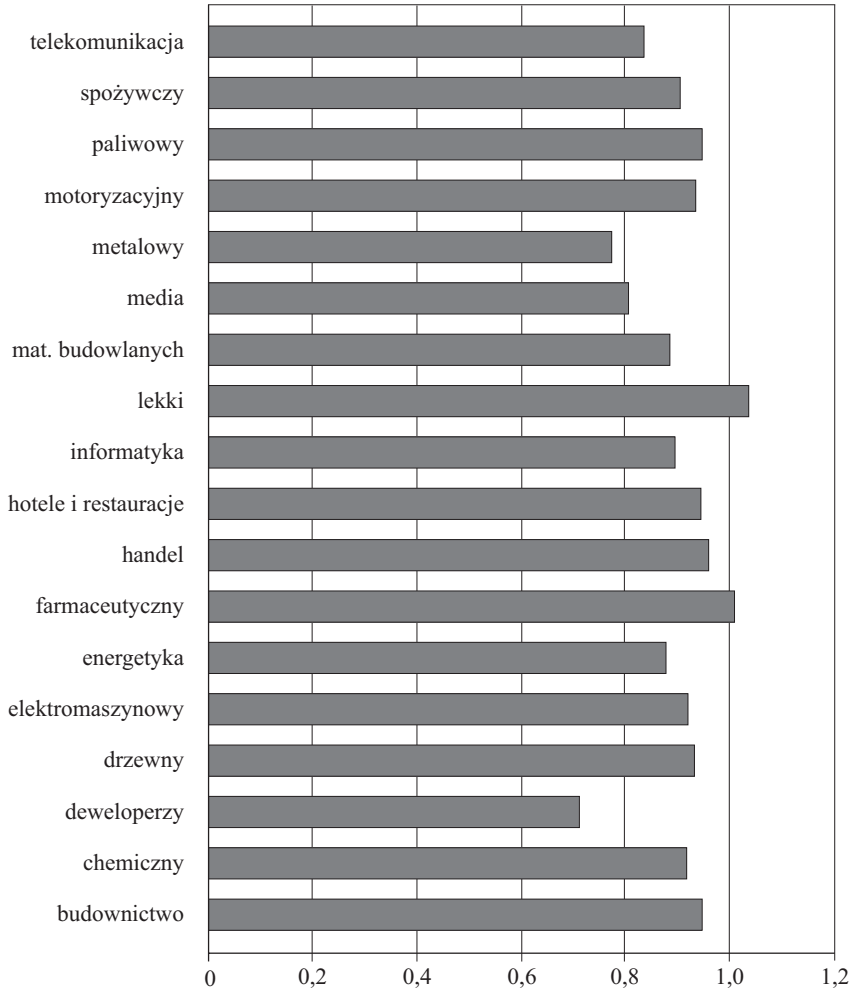

Źródło: jak przy tab. 1.

kosztów operacyjnych w latach 2007-2011 dla poszczególnych sektorów niefinansowych.

W 14 na 18 badanych sektorów wskaźnik kosztów operacyjnych mieści się w przedziale 0,8-1,0. Najniższymi wartościami wskaźnika cechują się sektory metalowy i deweloperski. Wartość wskaźnika wyższa od 1 oznacza stratę brutto na sprzedaży. W badanym pięcioletnim okresie wartość średnia wskaźnika kosztów operacyjnych przekracza 1,0 w sektorach lekkim i farmaceutycznym.

Wykres 2. Wartości średnie wskaźnika kosztów operacyjnych dla wszystkich sektorów niefinansowych

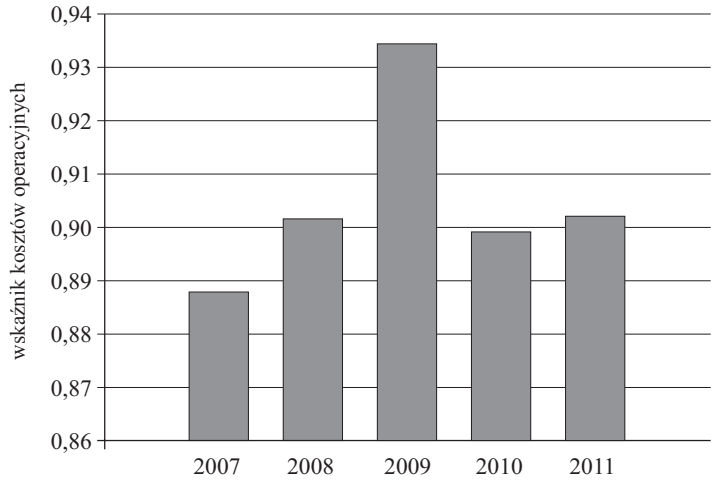

Źródło: jak przy tab. 1.

Na wykresie 2, który przedstawia wartości średnie wskaźnika kosztów operacyjnych policzone dla wszystkich sektorów w poszczególnych latach badanego okresu, widać wyraźne powiązanie jego wartości z cyklem koniunkturalnym. Najwyższą wartość wskaźnik osiąga w roku największej dekoniunktury (2009), zaś niewielki wzrost wskaźnika w 2011 r. w stosunku do 2010 r. może świadczyć o drugiej fali kryzysu.

2. Wynik operacyjny i rentowność operacyjna

Wynik finansowy ze sprzedaży (będący różnicą przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów, kosztów sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu), powiększony o pozostałe przychody operacyjne i pomniejszony o pozostałe koszty operacyjne, pozwala uzyskać informację o zysku (stracie) operacyjnym (ZO). Wskaźniki dynamiki zysku operacyjnego wyliczone metodą jednopodstawową (okresem bazowym jest 2007 r., czyli rok najwyższej koniunktury) dla poszczególnych sektorów niefinansowych w latach 2007-2011 przedstawia tabela 2.

Wynika z niej, że najgorszym okresem w ciągu badanych 5 lat był 2009 r. Aż 10 sektorów odnotowało spadki zysku operacyjnego. Najgorzej sytuacja przedstawiała się w sektorach: chemicznym, farmaceutycznym i lekkim, gdzie w 2009 r. odnotowano straty operacyjne. Odpornymi na wahania koniunktury okazały się

Tabela 2. Wskaźniki dynamiki zysku operacyjnego

Sektor	Wskaźnik dynamiki			
	między 2007 a 2008	między 2007 a 2009	między 2007 a 2010	między 2007 a 2011
Budownictwo	2,28	2,65	2,33	1,68
Chemiczny	0,72	–0,07	**1,05**	**1,93**
Deweloperski	0,85	0,04	0,40	0,09
Drzewny	0,50	0,27	0,34	0,87
Elektromaszynowy	1,32	**1,06**	0,97	1,42
Energetyka	1,59	2,91	2,59	2,72
Farmaceutyczny	–0,68	–5,50	0,80	–0,37
Handel	**1,12**	**1,28**	0,86	–1,36
Hotele i restauracje	0,51	0,53	0,43	0,96
Informatyka	2,22	1,64	2,19	2,86
Lekki	**1,30**	–0,75	0,93	–0,75
Mat. budowlanych	**1,07**	0,84	0,78	0,89
Media	1,33	1,29	1,16	1,56
Metalowy	0,68	0,60	**1,06**	**2,40**
Motoryzacyjny	0,34	0,69	0,60	0,91
Paliwowy	0,05	0,50	**2,10**	**1,86**
Spożywczy	1,18	1,40	2,39	3,17
Telekomunikacja	**1,01**	0,67	0,41	0,82

Źródło: jak przy tab. 1.

sektory: budowlany, elektromaszynowy, energetyczny, informatyczny, medialny i spożywczy, w których odnotowano wzrosty zysku operacyjnego.

Zysk brutto różni się od zysku operacyjnego przychodami i kosztami finansowymi oraz zyskami i stratami nadzwyczajnymi[5]. Odnosząc wartość zysku operacyjnego do wartości zysku brutto, otrzymujemy informację o tym, jaki udział w kształtowaniu zysku brutto mają poszczególne obszary działalności (operacyjny, finansowy i nadzwyczajny). Jeżeli relacja ZO/ZB jest większa od 1 (a wynik operacyjny i brutto są dodatnie), to oznacza, że obszary finansowy i wyników nadzwyczajnych generują stratę, natomiast gdy relacja ZO/ZB jest mniejsza od 1, ale większa od 0, to oznacza, że obszary finansowy i nadzwyczajny zasilają nadwyżką wynik brutto. Najbardziej korzystna sytuacja występuje wtedy, gdy wartości wskaźnika są bliskie, ale mniejsze od 1, co oznacza, że o wyniku finansowym przedsiębiorstwa decyduje działalność operacyjna, a efekty działalności finansowej i skutki zdarzeń nadzwyczajnych mają niewielki, lecz pozytywny wpływ na ostateczny wynik finansowy.

[5] J. Jaworski, *Teoria i praktyka zarządzania finansami przedsiębiorstw*, CeDeWu, Warszawa 2010, s. 97.

Wykres 3. Wartość średnia wskaźnika udziału zysku operacyjnego w zysku brutto w latach 2007-2011

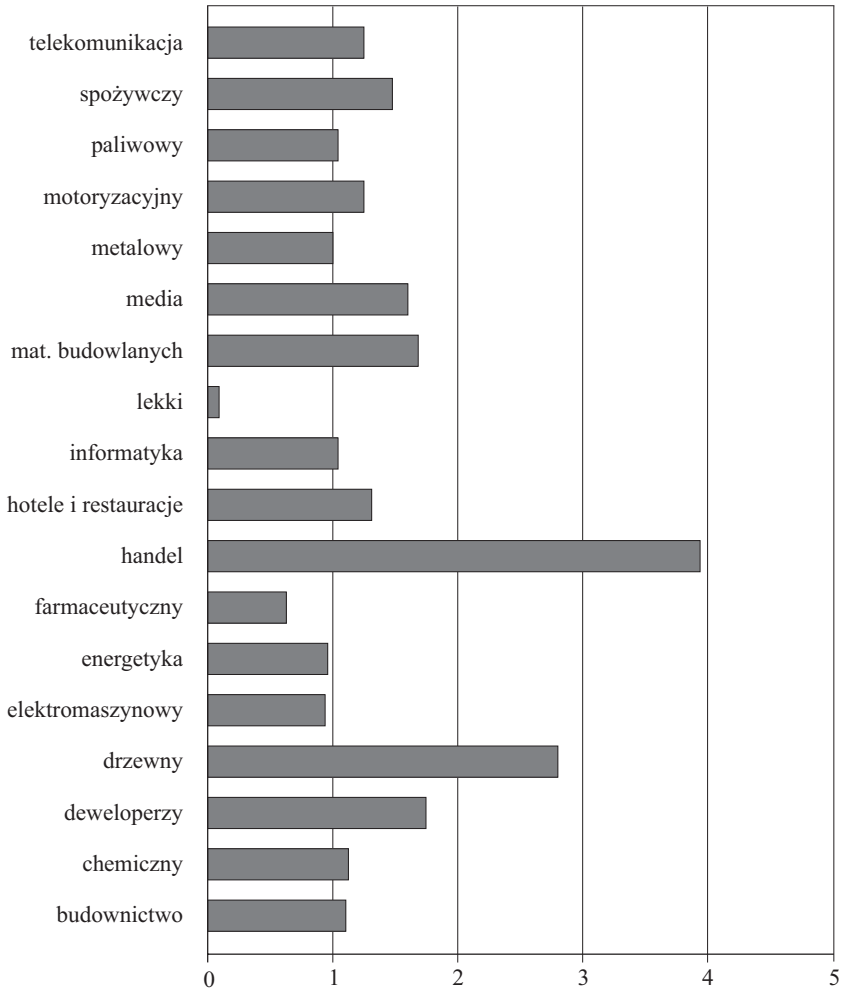

Źródło: jak przy tab. 1.

Wykres 3 zawiera informację o średnich wartościach wskaźników ZO/ZB w latach 2007-2011 w sektorach niefinansowych. Optymalny poziom wskaźnika ZO/ZB występował w sektorach: elektromaszynowym, energetycznym, informatycznym, metalowym i paliwowym. W sektorze handlowym ok. 75% zysku operacyjnego stanowiła strata z obszaru finansowego i nadzwyczajnego. W sektorze lekkim wynik działalności operacyjnej stanowił mniej niż 10% zysku brutto.

Wykres 4. Wartość średnia wskaźnika udziału zysku operacyjnego w zysku brutto dla wszystkich sektorów niefinansowych

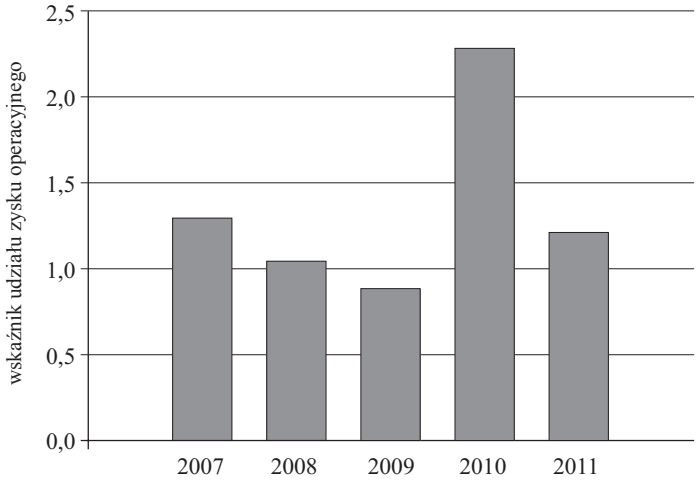

Źródło: jak przy tab. 1.

Jak wynika z wykresu 4, w okresie pogarszającej się koniunktury (lata 2007--2009) wskaźnik dąży do wartości optymalnej (bliskiej, ale mniejszej od 1), natomiast poprawa koniunktury (2010 r.) wywołuje ponad dwukrotny wzrost wskaźnika liczonego dla wszystkich sektorów niefinansowych. Rok 2011, uznawany za pierwszy rok drugiej fali kryzysu, powoduje obniżenie wskaźnika do poziomu zbliżonego do tego z 2007 r., czyli pierwszego roku pierwszej fali kryzysu.

Do pomiaru rentowności operacyjnej majątku wykorzystuje się wskaźnik będący relacją zysku operacyjnego i kapitału całkowitego. Wskaźnik rentowności operacyjnej majątku (WROM) ma następującą postać:

$$\text{WROM} = \left(\frac{\text{zysk operacyjny}}{\text{kapitał całkowity}} \right) \times 100\% \tag{3}$$

WROM pokazuje właścicielom i wierzycielom (ponieważ zysk operacyjny zawiera niezapłacone odsetki od kapitałów obcych), ile zarabia ich kapitał zaangażowany w aktywa przedsiębiorstwa. WROM jest najlepszą miarą efektywności gospodarowania majątkiem przedsiębiorstwa i umożliwia ocenę zasadności wykorzystywania przez przedsiębiorstwo kapitałów obcych. Jeżeli bowiem oprocentowanie tych kapitałów będzie wyższe od WROM, to zastosowanie ich do finansowania majątku wywoła ujemny efekt dźwigni finansowej, czyli spowoduje spadek rentowności kapitałów własnych. Odwrotna sytuacja, określana mianem pozytywnego efektu dźwigni finansowej, będzie miała miejsce wtedy, gdy opro-

centowanie kapitałów obcych będzie niższe od WROM[6]. Informację o dynamice wskaźników WROM oraz ich wartości średniej w latach 2007-2011 dla poszczególnych sektorów zawiera tabela 3.

Tabela 3. Wskaźniki rentowności operacyjnej majątku w sektorach niefinansowych

Sektor	Wskaźnik dynamiki			Wartość średnia 2007-2011 (%)
	między 2007 a 2009	między 2009 a 2010	między 2009 a 2011	
Budownictwo	**1,88**	0,78	0,46	6,12
Chemiczny	–0,07	– 12,40	–18,01	8,67
Deweloperski	0,03	**9,93**	**2,18**	6,08
Drzewny	0,26	**1,26**	**3,10**	5,50
Elektromaszynowy	0,93	0,84	**1,11**	6,33
Energetyka	**2,46**	0,90	0,82	6,03
Farmaceutyczny	–5,20	–0,15	0,05	–5,54
Handel	0,72	0,68	–1,04	3,57
Hotele i restauracje	0,44	0,80	**1,34**	5,26
Informatyka	**1,14**	**1,03**	**1,19**	6,36
Lekki	–1,62	–1,12	0,40	–1,05
Mat. budowlanych	0,78	0,80	0,80	7,41
Media	0,86	0,86	0,77	**12,10**
Metalowy	0,58	**1,36**	**2,31**	**22,17**
Motoryzacyjny	0,76	0,86	**1,15**	6,61
Paliwowy	0,40	**3,81**	**2,94**	4,07
Spożywczy	0,74	**1,31**	**1,33**	**11,77**
Telekomunikacja	0,72	0,60	**1,20**	7,47

Źródło: jak przy tab. 1.

Rok 2009 przyniósł spadki wskaźnika rentowności operacyjnej majątku w 15 na 18 badanych sektorów. Najgorzej sytuacja przedstawiała się w sektorach: chemicznym, farmaceutycznym i lekkim. Obojętnymi na zmiany koniunktury były sektory energetyczny i informatyczny. W 2010 r. 6, a w 2011 r. aż 12 sektorów odnotowało poprawę rentowności operacyjnej majątku w stosunku do najgorszego 2009 r.

Najwyższą średnią w całym pięcioletnim okresie wartością wskaźnika cechował się sektor metalowy (ponad 22%). Dwucyfrowe średnie wartości wskaźnika odnotowały jeszcze sektory medialny i spożywczy. Najniższą średnią rentowność miały sektory handlowy i paliwowy, a deficytowość operacyjna wystąpiła w sektorach farmaceutycznym i lekkim.

[6] M. Sierpińska,T. Jachna, *Metody podejmowania decyzji finansowych. Analiza przykładów i przypadków*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 414.

Wykres 5. Wartości średnie wskaźników rentowności operacyjnej majątku dla wszystkich sektorów niefinansowych

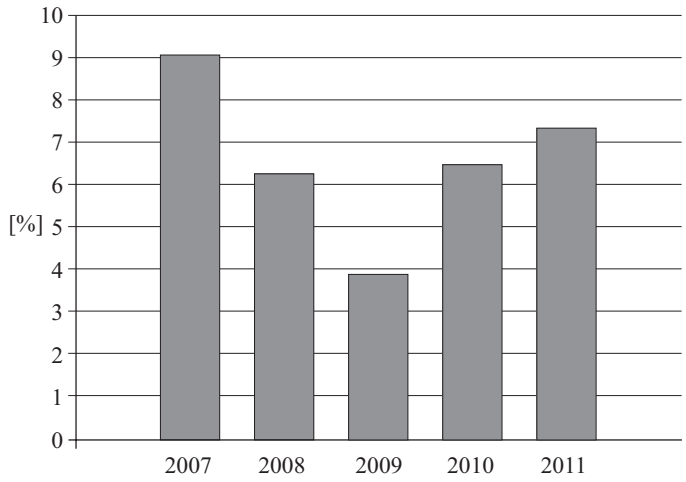

Źródło: jak przy tab. 1.

Rok 2007 był okresem największej koniunktury. Wartość średnia wskaźnika rentowności operacyjnej majątku przekroczyła 9%. Swoje apogeum kryzys osiągnął w 2009 r., kiedy średnia dla wszytkich sektorów rentowność operacyjna majątku była niższa niż 4%. Lata 2010 i 2011 wskazują na odwrócenie negatywnego trendu spadkowego.

3. Odchylenie standardowe w ocenie ryzyka operacyjnego

Do oceny poziomu ryzyka w finansach stosuje się miary zmienności, czyli rozproszenia. Mierzą one stopień zróżnicowania jednostek zbiorowości pod względem badanej cechy. Jedną z najczęściej stosowanych miar zmienności jest odchylenie standardowe. Jest ono miarą rozproszenia i przyjmuje wartości nieujemne[7]. Informuje o tym, jakie jest przeciętne odchylenie możliwych wyników od wyniku oczekiwanego, którym może być np. wartość średnia[8]. Ryzyko rentowności oznacza zagrożenie osiągnięcia rentowności niższej niż oczekiwana i szansy wypracowania rentowności wyższej niż oczekiwana. Odchylenie standardowe

[7] T. Dudycz, *Analiza finansowa*, Wyd. AE, Wrocław 1999, s. 85.

[8] S. Ostasiewicz, Z. Rusnak, U. Siedlecka, *Statystyka. Elementy teorii i zadania*, Wyd. AE, Wrocław 1997, s. 62.

Wykres 6. Odchylenie standardowe wskaźników rentowności operacyjnej majątku poszczególnych sektorów od ich średniej wartości dla wszystkich sektorów niefinansowych

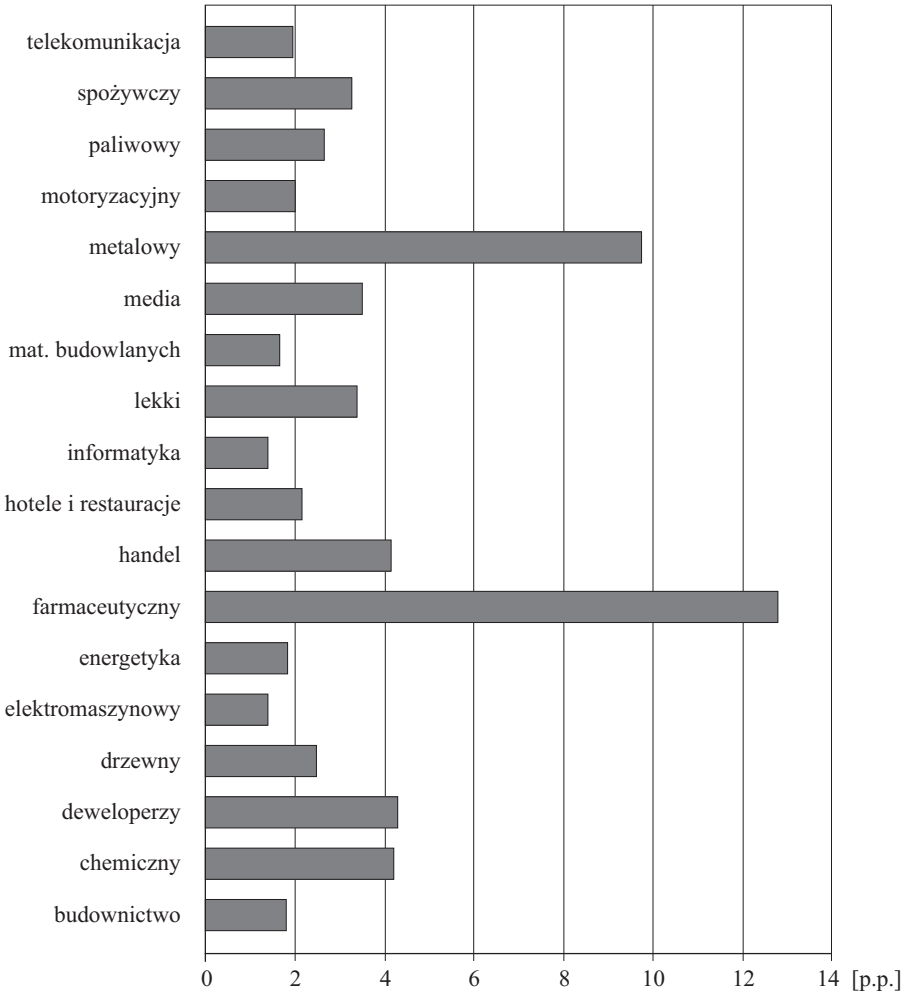

Źródło: jak przy tab. 1.

wskaźników rentowności operacyjnej majątku poszczególnych sektorów od średniej wartości tych wskaźników dla wszystkich sektorów przedstawia wykres 6.

Największą zmiennością wskaźnika rentowności operacyjnej majątku cechują się sektory farmaceutyczny i metalowy, a najmniej ryzykowne, z odchyleniem niższym niż 2 p.p., są sektory: elektromaszynowy, budowlany, energetyczny, informatyczny, materiałów budowlanych, motoryzacyjny i telekomunikacyjny.

Zakończenie

Iloraz wskaźnika dynamiki sprzedaży i dynamiki kosztów operacyjnych pokazał, że w 2009 r. w 13 na 18 badanych sektorów koszty operacyjne rosły szybciej niż przychody ze sprzedaży. Rok 2010 to wyraźnie czas ożywienia, w którym aż w 12 sektorach przychody rosły szybciej niż koszty operacyjne.

Kolejnym miernikiem poddanym ocenie był wskaźnik kosztów operacyjnych. W 14 na 18 badanych sektorów mieścił się on w przedziale 0,8-1,0. Najniższymi wartościami wskaźnika cechowały się sektory metalowy i deweloperski, a najgorzej wypadły sektory lekki i farmaceutyczny, ze wskaźnikiem wyższym od 1. Wartości średnie wskaźnika kosztów operacyjnych policzone dla wszystkich sektorów w poszczególnych latach badanego okresu pokazują wyraźne powiązanie jego wartości z cyklem koniunkturalnym. Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w roku największej dekoniunktury (2009).

Analiza dynamiki zysku operacyjnego pozwoliła zauważyć największe jego spadki w 2009 r. Aż 10 sektorów odnotowało wówczas istotne obniżenie zysku operacyjnego. Najgorzej sytuacja przedstawiała się w sektorach: chemicznym, farmaceutycznym i lekkim. Odpornymi na wahania koniunktury okazały się sektory: budowlany, elektromaszynowy, energetyczny, informatyczny, medialny i spożywczy.

Optymalny poziom wskaźnika będącego ilorazem zysku operacyjnego i zysku brutto występował w sektorach: elektromaszynowym, energetycznym, informatycznym, metalowym i paliwowym. Obserwując średnie dla wszystkich sektorów wartości wskaźnika, można zauważyć, że w okresie pogarszającej się koniunktury (lata 2007-2009) wskaźnik dążył do wartości optymalnej (bliskiej, ale mniejszej od 1) natomiast poprawa koniunktury (2010 r.) wywołała ponad dwukrotny wzrost wskaźnika.

Rok 2009 przyniósł spadki wskaźnika rentowności operacyjnej majątku w 15 na 18 badanych sektorów. Najgorzej sytuacja przedstawiała się w sektorach: chemicznym, farmaceutycznym i lekkim. Obojętnymi na zmiany koniunktury były sektory energetyczny i informatyczny. Najwyższą średnią w całym pięcioletnim okresie wartością wskaźnika cechował się sektor metalowy, a najniższą – sektory farmaceutyczny i lekki. Oceniając wartości średnie wskaźnika rentowności operacyjnej majątku policzone dla wszystkich sektorów niefinansowych, można zauważyć, że 2007 r. jest okresem największej koniunktury, natomiast apogeum kryzys osiągnął w 2009 r., gdy średnia dla wszytkich sektorów rentowność operacyjna majątku była niższa niż 4%. Lata 2010 i 2011 wskazują na odwrócenie negatywnego trendu spadkowego.

Odchylenie standardowe wskaźnika rentowności operacyjnej majątku wskazuje sektory farmaceutyczny i metalowy jako najbardziej ryzykowne, zaś najmniej ryzykowne okazały się sektory: elektromaszynowy, budowlany, energetyczny, informatyczny, materiałów budowlanych, motoryzacyjny i telekomunikacyjny.

Literatura

Dudycz T., *Analiza finansowa*, Wyd. AE, Wrocław 1999.
Finanse firmy. Jak zarządzać kapitałem, red. W. Szczęsny, C.H. Beck, Warszawa 2012.
Jaworski J., *Teoria i praktyka zarządzania finansami przedsiębiorstw*, CeDeWu, Warszawa 2010.
Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U., *Statystyka. Elementy teorii i zadania*, Wyd. AE, Wrocław 1997.
Pomykalska B., Pomykalski P., *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007.
Sierpińska M., Jachna T., *Metody podejmowania decyzji finansowych. Analiza przykładów i przypadków*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007.
Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz. U. nr 121, poz. 591.
Wędzki D., *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego*, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006.
www.rsg.pl [15.12.2012].

Operational activity of non-financial sectors in Poland over the years 2007-2011

Summary. The objective of the paper is to analyze the results of primary and operational activity of non-financial sectors in Poland over the years 2007-2011. The surveyed period comprises the first and the beginning of the second wave of the world crises and thus it assesses the influence of the two downturns on particular sectors of the economy. The paper carries out a structural and a dynamic analysis of revenues, costs and an operational result in the particular sectors by means of a ratio analysis. The influence of the operational area on the overall effects of activities of particular sectors is evaluated and the most and the least risky sectors indicated by applying a standard deviation.

Key words: operational activity, operational risk, non-financial sectors